

ПРОВОДИМ РАНОК В ДРУЖНІМ КОЛІ, ЩОБ БУВ УСПІШНИМ ДЕНЬ У ШКОЛІ

Сценарії ранкових зустрічей до теми місяця “Способи пізнання” у 2-му класі

Ольга ХАРАМАН, учителька початкових класів,
Маріупольська ЗОШ I–III ст. № 47, Донецька обл.

Тема “Способи пізнання” дуже сприятлива для залучення дітей до пошукової діяльності, розвитку їхніх пізнавальних інтересів. Добірку завдань з цієї теми, розроблених на основі практико-діяльнісного підходу, було подано в “УПШ”, 2019, № 9. Нині доповнюємо творчу скарбничку вчителя відповідними ранковими зустрічами.

Як спостереження та досліди допомагають вивчати природу?

I. Вітання

1. Гра-вітання “Чарівні окуляри”

Учитель демонструє учням окуляри й повідомляє, що вони чарівні: хто їх одягає, той бачить щось незвичайне. Учні по черзі приміряють окуляри, вітаються і розповідають, що цікаве вони побачили дорогою до школи. Речення будують за зразком.

Орієнтовний зміст речення

“Дорогою до школи я помітив (помітила), почув (почула) ...”

“Сьогодні зранку мене здивувало ...”

2. Барометр настрою (релаксація)

Педагог коментує дії, які мають виконувати учні.

Орієнтовний зміст слів учителя

Сядьте зручніше, розслабте руки, ноги, плечі. Дихайте рівно, спокійно. Не повертаючи голови, подивіться вгору, вниз, вправо, вліво. Заплющте очі. А тепер уявіть, що ви — квітка, а ваші долоньки — пуп’янки. Пуп’янки повільно розкриваються... і стають такою гарною квіткою.

— Який настрій викликає у вас ця квітка? (Діти показують свій настрій за допомогою смайлика.)

— Подаруйте одне одному усмішку — й берімося до роботи.

II. Щоденні новини

Бесіда

— Яка зараз пора року?

— Який місяць, число?

— Скільки днів залишилось до кінця місяця?

— Який сьогодні день?

— Який день був учора? Два дні тому?

— Який день буде завтра? А через три дні?

— Які осінні загадки, прикмети ви знаєте?

III. Обмін інформацією

1. Гра “Упізнай предмет”

Педагог пропонує вгадати, який предмет лежить у закритій коробці (там схована айстра). Діти ставлять учителю запитання, на які можна відповісти тільки “так” чи “ні”. Коли діти здогадуються, що саме заховано, вчитель запитує, що допомогло впізнати цей предмет, та які органи чуття допомагають нам пізнавати світ. Гуртом роблять висновок, що допомагає досліджувати об’єкти.

2. Вправа “Асоціативний куц”

На дошці записане слово “дослідник”. Учні по черзі додають до нього свої асоціації. По завершенні відповідають на запитання.

Орієнтовний зміст запитань

- Яким має бути дослідник?
- Що проводить дослідник?
- Які прилади допомагають досліднику?

3. Вправа “Крісло автора”

Дитина в “кріслі автора” озвучує висновки про те, хто такі дослідники.

Орієнтовний зміст висновків

Світ навколо нас дуже цікавий. Ми знаємо про нього небагато, тому треба його досліджувати. Дослідники дуже уважні та спостережливі. Перша ознака

Нова українська школа

дослідника — уміння спостерігати, виявляти таємниці. Ми теж будемо відкривати секрети природи за допомогою різних методів. Усі дослідники не тільки спостерігають і ставлять запитання, а й проводять експерименти, досліді.

— Аби стати справжніми дослідниками, я пропоную вирушити до нашої лабораторії.

IV. Групове заняття

1. Вправа “Дослідницька лабораторія”

Учитель просить дітей відповісти, які осінні квіти вони знають, яку назву має квітка, захована в коробці, та пропонує розглянути квітку айстри.

Спостереження за квіткою

- Яка за розміром ця квітка (велика чи маленька)?
- Якого кольору?
- Які за формою пелюстки квітки (довгі, короткі)?
- Як пахнуть айстри?
- Чи подобається вам їхній аромат?
- Чи можна лише на основі спостережень визначити, тонуть пелюстки айстри у воді чи ні?

— Скільки б ви не спостерігали за квіткою айстри, ви не зможете визначити, чи легко відриваються її пелюстки, тонуть вони чи плавають. Для цього необхідно їх відірвати і кинути у воду, тобто провести дослід.

2. Проведення дослідів з квіткою

Діти відривають і опускають у склянку з водою дві пелюстки айстри. Роблять висновки, наскільки міцно тримаються пелюстки, чи можуть вони плавати.

V. Підсумок зустрічі

— Щоб пізнати природу, треба не тільки спостерігати, а й проводити досліді.

Що допомагає мені досліджувати природу?

I. Вітання

Аутотренінг

- Покажіть свою праву долоньку.
Діти стискають по черзі пальці.
- Як ми працюємо на уроці? Стисніть мізинчик.
- Як ми ставимось до друзів? Стисніть наступний пальчик.
- Як миємо руки? Стисніть третій пальчик.
- Як малюємо в альбомі? Стисніть вказівний пальчик.
- Як любимо природу? Покажіть, що у вас вийшло.

II. Щоденні новини

Бесіда

- Яка зараз пора року?
- Чим особлива ця пора року?
- Який зараз місяць?
- Чому місяць має таку назву?
- Яке сьогодні число? Як воно утворилося?

- Скільки днів залишилось до осінніх канікул?
- Скільки днів залишилось до кінця місяця?
- Яка сьогодні погода? Сонячна чи похмура?
- Які опади були вчора (сьогодні)?
- Які осінні зміни в природі ви спостерігали?

III. Обмін інформацією

1. Вправа “Крісло автора”

Учні по черзі розповідають у “кріслі автора”, хто такий дослідник.

— Сьогодні на уроці ми теж будемо дослідниками. Пригадаймо, які методи дослідження ви знаєте.

2. Вправа “Відгадай за описом”

Педагог описує предмет, а діти відгадують, що це. Якщо відповідь правильна, то вчитель демонструє відгаданий предмет, якщо ні, то називає ще кілька його ознак.

Орієнтовний зміст завдання

- Прилад, який допомагає мандрівникам знаходити шлях додому. (Компас.)
- Прилад, яким вимірюють температуру води, повітря, тіла людини. (Термометр.)
- Прилад, який допомагає побачити клітини і світ бактерій. (Мікроскоп.)
- Прилад для вимірювання часу протягом доби. (Годинник.)
- Пристрій для визначення маси предметів. (Терези, ваги.)
- Прилад, призначений для спостереження за небесними тілами. (Телескоп.)
- Як названі прилади нам допомагають у повсякденному житті?
- Які ще прилади допомагають нам досліджувати природу?
- Сьогодні ми й дізнаємось, як людині допомагають пізнавати і досліджувати світ природи різні прилади.

IV. Групове заняття

1. Перегляд мультфільму

Учні переглядають серію “Лупа” мультсеріалу “Фіксики” (авт. сценарію Є. Автропов, Г. Васильєв, Д. Моргунова, Б. Машковцев, М. Менніс).

<https://upsh.com.ua/2020-10/p28-1>

2. Бесіда за змістом мультфільму. Вправа “Закінчи речення”

Орієнтовний зміст речень

- Люди досліджують природу, щоб ...
- Маленькі тіла і дрібні частини тіл вивчають за допомогою ...
- Простим збільшувальним приладом є ...

3. Рухлива гра “Атоми і молекули”

Уявімо собі, що всі ми — атоми — маленькі частинки, з яких складається речовина. Атоми постійно рухаються й об’єднуються в молекули. Число атомів

Бажаєте підвищити кваліфікацію?

Завітайте на сайт журналу “Учитель початкової школи”
upsh.com.ua

Відтепер усі охочі мають змогу підвищити свій фаховий рівень за публікаціями авторів часопису — досвідчених учених і практиків.

Переваги навчання онлайн:

- ✓ можливість самостійного вибору програми
- ✓ зручний для вас час навчання
- ✓ інтерактивні завдання
- ✓ можливість опановувати тему поетапно
- ✓ додаткові матеріали з теми

По завершенні навчання Ви отримаєте **СЕРТИФІКАТ**,
що підтверджує успішне підвищення кваліфікації

Охочі мають змогу оприлюднити власний творчий доробок
з опанованої теми й отримати **СВІДОЦТВО ПРО ПУБЛІКАЦІЮ**

З нами навчатися легко!

